

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSA Michał Kłós

w sprawie z wniosku J. L. i M. L.

przy uczestnictwie M. B., A. B., M. G., T. K., H. L., J. L., W. L., W. L. i Skarbu Państwa -
Starosty G.

o stwierdzenie zasiedzenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 stycznia 2008 r.,
zażalenia wnioskodawcy M. L.

na postanowienie Sądu Okręgowego w R. z dnia 23 października 2007 r., sygn. akt IV
Ca (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 23 października 2007 r. Sąd Okręgowy w R. odrzucił apelację wnioskodawcy od postanowienia Sądu pierwszej instancji oddalającego wniosek o zasiedzenie, stwierdzając, że pełnomocnik wnioskodawcy, mimo wezwania, nie uzupełnił w terminie braku apelacji przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia, co zgodnie z art. 373 w zw. z art. 368 § 2 k.p.c. prowadzi do odrzucenia apelacji.

W zażaleniu pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił naruszenie powyższych przepisów oraz art. 126¹ i art. 328 § 2 w zw. z art. 516 i art. 361 k.p.c. i podniósł, że ponieważ wartość przedmiotu sporu była znana, a wartość przedmiotu zaskarżenia nie

miała wpływu na dopuszczalność apelacji, właściwość sądu ani wysokość opłat i jej niewskazanie nie uniemożliwiało nadania biegu apelacji, nie było podstaw do wydania zaskarżonego postanowienia.

W odpowiedzi na zażalenie Prokurator wnosząc przede wszystkim o jego odrzucenie zarzucił, że nie wskazano w nim imion i nazwisk pozostałych uczestników postępowania. Na wypadek nie uwzględnienia tego wniosku wnosił o oddalenie zażalenia jako bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394 § 3 k.p.c. zażalenie powinno czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, co oznacza, że zgodnie z art. 126 § 1 pkt 1 k.p.c. powinno zawierać między innymi imiona i nazwiska stron. Słusznie zatem Prokurator wskazał w odpowiedzi na zażalenie, że zgodnie z powyższymi przepisami, w związku z art. 13 § 2 k.p.c., rozpoznawane zażalenie powinno wskazywać imiona i nazwiska pozostałych uczestników postępowania, czego nie zawiera. Nie prowadzi to jednak ani do konieczności wezwania skarżącego do usunięcia tego braku ani tym bardziej do odrzucenia zażalenia, bowiem brak ten nie uniemożliwia prawidłowego nadania biegu zażaleniu, skoro imiona i nazwiska pozostałych uczestników postępowania są znane (art. 397 § 2 w zw. z art. 373 i art. 130 § 1 k.p.c.).

Rozpoznając zażalenie trzeba wskazać, że zgodnie z art. 368 § 2 k.p.c. w sprawach o prawa majątkowe należy w apelacji oznaczyć wartość przedmiotu zaskarżenia, która nie może być wyższa od wartości przedmiotu sporu wskazanej w pozwie, chyba że powód rozszerzył powództwo lub sąd orzekł ponad żądanie. Stosując ten przepis odpowiednio w postępowaniu nieprocesowym o zasiedzenie (art. 13 § 2 k.p.c.) należy uznać, że skoro sprawa o zasiedzenie jest niewątpliwie sprawą o prawo majątkowe, skarżący powinien w apelacji wskazać wartość przedmiotu zaskarżenia, która nie może być wyższa od wartości przedmiotu sprawy wskazanej we wniosku o zasiedzenie.

Skutki nie wskazania w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia mogą budzić kontrowersje, szczególnie po wejściu w życie przepisu art. 126¹ k.p.c., ograniczającego obowiązek wskazania wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia tylko do spraw, w których od tej wartości zależy właściwość rzeczowa sądu, wysokość opłaty lub dopuszczalność środka odwoławczego. W doktrynie można znaleźć wypowiedzi, że przepis ten powinien mieć zastosowanie także do pozwu, apelacji i skargi kasacyjnej, a zatem w sprawach o prawa majątkowe, w których właściwość rzeczowa sądu, wysokość

opłat, ani dopuszczalność środka odwoławczego nie zależy od wartości przedmiotu sporu czy zaskarżenia nie powinny mieć zastosowania przepisy art. 187 § 1, art. 368 § 2 ani art. 398⁴ § 2 k.p.c., natomiast stosuje się art. 126¹ k.p.c. Do takich spraw należy sprawa o zasiedzenie, w której od wartości przedmiotu sprawy i zaskarżenia nie zależy właściwość sądu, wysokość opłat ani dopuszczalność środka odwoławczego, a zatem nie wskazanie wartości przedmiotu sprawy lub zaskarżenia nie uniemożliwia nadania sprawie biegu.

Wskazany przepis art. 126¹ k.p.c. zastąpił nieobowiązujący przepis art. 6 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 13 czerwca 1967r. (j.t: Dz. U z 2002 r. Nr. 9, poz. 88 ze zm.), choć niewątpliwie posiada znacznie szerszy zakres. Na gruncie art. 6 u.k.s.c. nie budziło wątpliwości, że art. 368 § 2 k.p.c. jest przepisem w stosunku do niego szczególnym. Nie przesądzając tej kwestii w zakresie relacji art. 126¹ § 1 do art. 368 § 2 k.p.c. trzeba wskazać, że także przy przyjęciu, iż w odniesieniu do apelacji znajduje zastosowanie art. 368 § 2, a nie art. 126¹ § 1 k.p.c., w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do odrzucenia apelacji z powodu nie wskazania w terminie wartości przedmiotu zaskarżenia.

Za ugruntowane bowiem należy uznać stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone już w postanowieniu z dnia 15 czerwca 1972 r. II PZ 24/72 (OSNC 1972/10/191) i wielokrotnie powtórzone (porównaj między innymi postanowienia z dnia 17 listopada 1998 r. II UKN 477/98, (OSNP 2000/4/163), z dnia 11 marca 2004 r. V CZ 14/04, z dnia 17 listopada 2005 r. I CZ 130/05 (nie publ.), z dnia 28 stycznia 2005 r. III UZ 29/04, OSNP 2005/11/165 i z dnia 8 lutego 2006 r. II CZ 3/06, nie publ.), że nie zachodzi potrzeba uzupełnienia apelacji przez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia, gdy wartość tę bez żadnych wątpliwości można oznaczyć na podstawie wskazanego w apelacji zakresu zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji oraz nie budzącej wątpliwości wartości przedmiotu sprawy. Wymagania formalne apelacji, także wymóg wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia, służą bowiem określeniu przedmiotu i zakresu zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji i przepisy ich dotyczące nie mogą być wykładane ani stosowane z pominięciem tego celu.

W rozpoznawanej sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia nie mogła budzić wątpliwości, skoro we wniosku o zasiedzenie została wskazana wartość przedmiotu sprawy w kwocie 40 000 zł i zgodnie z art. 368 § 2 k.p.c. wartość ta nie mogła ulec zmianie także w apelacji, w której przedmiotem zaskarżenia było całe postanowienie Sądu pierwszej instancji oddalające wniosek o zasiedzenie. Nie ulegało zatem żadnej

wątpliwości, że wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota 40 000 zł. W tej sytuacji brak wskazania w apelacji wartości przedmiotu zaskarżenia powinien zostać potraktowany jako oczywista niedokładność, której nie uzupełnienie w nie stanowiło przeszkody do nadania apelacji prawidłowego biegu. Nie było zatem podstaw do wzywania do uzupełnienia tej niedokładności w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia apelacji, ani do jej odrzucenia wobec nie wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia w określonym terminie.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁶ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.